

Alþingi
Erindi nr. P 133/802
komudagur 5.2.2007

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík 1. febrúar 2007

Athugasemdir við frumvarp um áhafnir íslenskra fiskiskipa, varðskipa, skemmtibáta og annarra skipa.

Slysavarnafélagið Landsbjörg (SL) vill gera eftirfarandi athugasemdir við tvær greinar frumvarpsins

II: Kafi Nám og réttindi. 4. gr Menntun og þjálfun

Þar sem um Slysavarnaskóla sjómanna gilda sérlög varðandi námskrá telur SL að við greinina bætist eftirfarandi málsgrein:

“Um Slysavarnaskóla sjómanna gilda sérlög og staðfestir samgönguráðherra námskrá skólans.”

Starfsemi Slysavarnaskóla sjómanna heyrir undir samgönguráðuneyti en ekki menntamálaráðuneyti og því nauðsynlegt að skýrt sé um það kveðið í þessari grein að um Slysavarnaskóla sjómanna gildi önnur lög.

Í frumvarpi um áhafnir farþegaskipa og flutningaskipa 76/2001 er eftirfarandi orðalag notað og því eðlilegt að sami háttur sé hafður í þessu frumvarpi:

■3. gr. Menntun og þjálfun.

- Sjómannaskólar annast menntun og þjálfun áhafna íslenskra skipa. Um inntökuskilyrði sjómannaskóla, námskrá, nám, námstilhögun, námsmat og námsstig til öflunar tiltekinna skírteina samkvæmt lögum þessum fer eftir lögum um framhaldsskóla og reglugerðum settum samkvæmt þeim. Nám og kennsla í sjómannaskólum skal vera samkvæmt viðurkenndu gæðastjórnunarkerfi.
- Starfsgreinaráð um sjávarútvegsgreinar og siglingar, sem starfar samkvæmt lögum um

framhaldsskóla, gerir tillögu til menntamálaráðherra, að fenginni umsögn Siglingastofnunar Íslands, um námskrár sjómannaskóla.

Um Slysavarnaskóla sjómanna gilda lög nr. 33/1991 og staðfestir samgönguráðherra námskrá skólans.

Menntamálaráðuneytið hefur eftirlit með að námskrár sjómannaskóla uppfylli kröfur alþjóðasamninga og Siglingastofnun Íslands hefur eftirlit með að nám við sjómannaskóla uppfylli kröfur alþjóðasamninga.

IV. Kafi Mönnun og undanþágur. 12. gr.

Lágmarksfjöldi skipstjórnar- og vélstjórnarmanna á fiskiskipum, varðskipum og öðrum skipum.

Í fyrri drögum að frumvarpi þessu var sérstök grein sem fjallaði um önnur skip. Þar sagði meðal annars í einni málsgrein:

“Ráðherra getur í reglugerð kveðið á um menntun og þjálfun áhafnar annarra skipa skv. 3. gr., öryggisfræðslu, próf og skírteini auk skilyrða þeirra.”

Í athugasemdum með þeim frumvarpsdrögum var þessi málsgrein útskýrð á eftirfarandi hátt:

Um 12. gr.

Með þessari grein sem er nýmæli er kveðið á um að sérstakt skírteini þurfi til að gegna starfi skipstjórnarmanns og vélstjórnarmanns á öðrum skipum en nefnd eru sérstaklega í 8.-11. gr. frumvarpsins. Með öðrum skipum er í frumvarpinu átt við þau skip sem ekki teljast vera farþegaskip eða flutningaskip samkvæmt lögum um áhafnir íslenskra farþegaskipa og flutningaskipa og teljast ekki vera fiskiskip, skemmtibátar eða varðskip samkvæmt frumvarpinu. Hér er t.d. átt við sanddæluskip, dráttarbáta, hafnsögubáta, vinnubáta, björgunarskip o.fl., sbr. 27 (nú 30 gr). tölul. 3. gr. frumvarpsins þar sem hugtakið er nánar skilgreint. Um skilyrði slíkra réttinda, þ.m.t. um menntun og þjálfun, siglingatíma og heilbrigðiskröfur, verður nánar fjallað í reglugerð.

Á það skal sérstaklega bent að björgunarskip SL eru ekki skip í atvinnurekstri og vill að tryggt sé að þau skip flokkist ekki undir atvinnurekstur. Ljóst er að einhverjar reglur þurfa að vera til þannig að þessi skip sigli ekki með réttindalausum menn um borð. Lagt er til að í greininni sé heimild til handa ráðherra að setja í reglugerð ákvæði um menntun og þjálfun áhafnar annarra skipa skv. 3. gr., öryggisfræðslu, próf og skírteini auk skilyrða þeirra sem ekki eru gerð út í atvinnuskyni.

Slysavarnafélagið Landsbjörg á og rekur 14 björgunarskip um land allt og eru þessi skip mönnum sjálfbodaliðum. Á mörgum stöðum þar sem skip þessi eru staðsett er og getur verið skortur á réttindamönnum með þau réttindi sem krafist er með frumvarpinu fyrir skip af þeirri stærðargráðu sem megin þorri björgunarskipanna eru. Það er mjög mikilvægt að SL geti haldið þessum skipum úti á þeim stöðum þar stór hluti þeirra sem starfa á þessum skipum hafa oft ekki meiri réttindi en 30 brl réttindi.

Í umsögn sem send var Nefndasviði Alþingis þann 17. maí 2006 er þetta mál rakið og fylgir sú umsögn hér með.

Reykjavík, 17.5.2006

Nefndasvið Alþingis,
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Umsögn um frumvarp til laga um áhafnir íslenskra skipa og annarra skipa.

Slysavarnafélagið Landsbjörg vill benda á að með frumvarpinu er fjallað sérstaklega um flokkinn önnur skip og í athugasemdum er skilgreint að björgunarskip séu meðtalin í þessum flokki. Slysavarnafélagið Landsbjörg vill vekja athygli á því að störf björgunarmanna á björgunarskipum félagsins er í höndum sjálfboðaliða sem ekki fá greitt fyrir þessi störf og framkvæma þau hiklaust af brennandi áhuga.

Í áhöfnum björgunarskipa eru einstaklingar sem oft hafa minnstu réttindi til skips- og vélstjórnar enda oft erfitt að fá menn með full réttindi inn í sjálfboðaliðastarfið. Leggur því félagið áherslu á að mögulegt sé að menn með lægstu réttindi geti annast skips- og vélstjórn þessara björgunarskipa.

Innan samtakanna fer fram reglubundin þjálfun björgunarmanna í samræmi við samræmdar viðmiðanir um þjálfun skipstjóra, vélstjóra og háseta á leitar- og björgunarförum á sjó sem Alþjóðabjörgunarbátasamtökin ILF hafa gefið út. Með því stuðlar félagið að sérhæfingu þessa manna til starfa á ákveðnum gerðum björgunarskipa og því miklivægt að hægt verði að gefa út réttindi sem tilgreind væru ákveðinni gerð björgunarskipa óháð lengd þeirra.

Þá bendir félagið á að erfitt geti verð fyrir sjálfboðaliða að ná í 18 mánaða siglingatíma á sjó til þess eins að starfa á björgunarskipi félagsins. Það verður því að vera heimild í lögum þessum að með reglugerð geti ráðherra kveðið á um menntun, þjálfun og siglingatíma til réttinda fyrir önnur skip þar með talin björgunarskip.

Samkvæmt fylgiskjali I má lesa úr töflu að lagt verði af hið svokallaða 30 tonna réttindanáam þannig að hver sá sem vill fá minnstu réttindi þarf að taka 1. stig skipstjórnarmenntunar en er tveggja anna nám. Þá má einnig sjá að verið er að skerða þau mörk sem miða við 30 brl réttindi en þau eru metin til lengdar skipa allt að 17-18 metrum en eiga að falla niður fyrir 12 metra.

Samkvæmt fylgiskjali I lýtur svo út fyrir að skrófað sé fyrir möguleika manna með 30 brl réttindi getað annast stjórnun björgunarskipa félagsins sem því sem næst öll eru rúmir 15 metrar að

lengd. Leggur félagið áherslu á að hér er ekki um atvinnurekstur að ræða og því viljum við að í þessari töflu verði björgunarskip undanskilin í hópnum sem kallast önnur skip eða þá að í 12 gr. frumvarpsins verði skýrt tekið fram að ráðherra skuli með reglugerð kveða á um menntun, þjálfun og siglingatíma skipstjórnar- og vélstjórnarmanna björgunarskipa óháð lengd þeirra. Með því móti verður unnt að tryggja um komandi framtíð mönnun björgunarskipa félagsins.

Með kveðju,

f.h. Slysavarnafélagsins Landsbjargar

Jón Gunnarsson, framkvæmdastjóri